

Archiv obce Pernolec

1902 – 1944

Inventář

Číslo EL NAD: 811
Evidenční číslo pomůcky: 324

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	8
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	8
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	9
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	9
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	10
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	11
Inventární seznam.....	12

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Organizaci místní samosprávy, převedením pravomocí do rukou obcí, předcházelo zrušení roboty a poddanství v roce 1848. Následoval zákon o provizorním zřízení obecním č. 170/1849 Ř. z. ze dne 17. března, který zrušil dosavadní pravomoc panských vrchnostenských úřadů ve správě venkovských obcí, kde vrchnost doposud zastupovali venkovští rychtáři a konšelé, pověřeni vykonáváním částečné a obecné samosprávy. Stále ještě omezené obecní pravomoci zaručily obcím alespoň základní práva, mezi něž patřila práva: svobodné volby zástupců, domovské, samostatně vyřizovat vlastní agendu, uveřejnit veřejně výsledky obecního hospodaření a zveřejnění jednání obecních zástupců. Jednalo se o zlomový počín, vyvolaný zejména tlakem na politickou situaci ve státě. Zprvu udílená samostatnost zemská přenesla se na úroveň krajskou, okresní a obecní. Přestože by se tak mohlo zdát, že majitelé dosavadních panství tím přišli o řadu výhod, opak je skutečností. Mohli snáze uplatnit svůj vliv především tam, kde jej potřebovali využít nejvíce. Postupně mohli získat kontrolu nad obcemi a později nad celými okresy.

Shora uváděná zákonná úprava, takzvané Stadionovo prozatímní obecní zřízení, vycházela z uvozovacího patentu a v něm uvedeného hesla, že základem svobodného státu je svobodná obec. Zákon jej zachovával tak, že hovořil o obcích místních, okresních a krajských. Skutečně platnými se však staly pouze předpisy o obcích místních.

Obce se staly nejnižším článkem místní samosprávy. Obvod těchto obcí se shodoval s katastrálním územím. Novým prvkem se stalo zavedení pravidla, že každé sídliště se muselo stát obcí či součástí obce nazývané osadou. Dřívější rozdíly mezi sídlišti různých stupňů byly zachovány pouze v názvoslovích těchto obcí, jako města, městyse čili městečka a vesnice či vsi. Každá obec náležela do určitého soudního a politického okresu a každá osoba musela patřit do evidence některé obce. Pokud některé z obcí nesplnily zákonné požadavky, mělo se přistoupit k jejich sloučení s jinou obcí, přestože by s tím dotčená obec nesouhlasila.

Stadionovo zřízení rozlišovalo dvojí působnost obce. Obec se měla starat především o svoje vlastní záležitosti, obecní zřízení tehdy hovořilo o přirozené působnosti obce. Ve své působnosti nemohla být obec omezována mimo zákonem uváděné případy. Jakýmsi protipólem přirozené působnosti obce se stala působnost přenesená. Tato působnost zahrnovala obstarávání určitých veřejných věcí, které obci nařizovala státní správa.

V každé obci se povinně zřídily dva orgány, obecní výbor a představenstvo. Obecní výbor volený na tři roky představoval kolegiální orgán a rozhodoval většinou hlasů. Disponoval však pouze usnášecí a dozorcí mocí, bez možnosti použít moc výkonnou. Užším orgánem, voleným právě z členů obecního výboru, se stalo obecní představenstvo. Skládalo se ze starosty a alespoň dvou radních. Nepředstavovalo ovšem kolegium, radní vytvářeli jen pomocný a zastupující orgán v době starostovy nepřítomnosti v úřadu, samotný starosta se stával výkonným orgánem, který prováděl usnesení obecního výboru.

Nad samosprávnými orgány se zavedla instituce dozoru a starosta mohl využívat práva prozatímního odložení výkonu rozhodnutí obecního výboru, pokud to odporovalo zákonům nebo mohla být způsobena škoda obci samotné. V roce 1850 došlo k rozšíření dozorcí moci a místním obcím přibyla policie. Nadřízený okresní úřad měl dohlížet na práci starosty v oboru

místní policie patřící do přirozené působnosti obce. V nutných případech pak uváděl věci do pořádku. Vláda mohla obci kdykoliv výkon místní policie odejmout a zabezpečit její činnost za pomoci vlastních orgánů.

Vlastní činnost obecní samosprávy začala v roce 1850, kdy byly aktivovány nově zřízené státní politické úřady. Došlo k územní reformě obcí a obecní samospráva se posléze stala skutečností.

K vydání dalšího obecního zřízení došlo v roce 1859, v platnost vstoupilo pouze ustanovení o domovském právu a navíc nastalo odstranění veřejnosti jednání orgánů obecní samosprávy. Po vydání Říjnového diplomu docházelo k postupnému odstranění zásahů do samosprávy. V roce 1861, po volbách do obecních orgánů, v nichž zvítězili ve většině měst v Čechách čeští zástupci, byla veřejnost jednání zavedena opět. Rok poté vstoupil v platnost rámcový říšský obecní zákoník jako výsledek jednání mezi vládou, snažící se dostat obce pod větší kontrolu, a mezi parlamentem. V roce 1863 bylo vydáno obecní zřízení a řád volební pro Slezsko, o rok později také pro Moravu a Čechy č. 7/1864 Z. z. Tato zřízení se vztahovala na všechny obce příslušné země s výjimkou statutárních měst. Každá nemovitost musela náležet do svazku některé obce. Samosprávné obce se mohly slučovat a rozlučovat a za určitých okolností měnit svoje hranice, o čemž však s konečnou platností rozhodovaly zemské sněmy.

Obecní zřízení rozlišovala dva druhy občanů do obce náležejících. Jednalo se o skupinu osob spojenou s obcí na základě jakéhosi hmotného svazku či o skupinu osob přespolečných. Je zřejmé, že prvně uváděná skupina disponovala všemi výhodami, které jí ze zákona příslušely, avšak nejdůležitějším právem bylo právo volební.

Voliči oprávnění k volbě volili na tříleté funkční období obecní výbor. Počet členů výboru se odvíjel podle zalidněnosti obce a v Čechách se pohyboval mezi osmi a 36 členy, na Moravě od sedmi do 30 členů. Obecní výbor volil ze svého středu obecní představenstvo, které se skládalo z obecního starosty a obecního radního. Počet členů obecního představenstva nesměl přesahovat třetinu členů obecního výboru, počet radních však nemohl klesnout pod dva. Obecnímu výboru se v této době občas říkalo obecní zastupitelstvo. Každý volitelný a řádně volený občan byl povinen volbu přijmout, výjimky z tohoto pravidla byly přesně stanoveny.

Obec, její činnost a veškerý život v ní tak v podstatě existoval v nezměněné podobě téměř do roku 1918, kdy se po vzniku nového, samostatného státu přijala zcela odlišná opatření pro obecní samosprávu.

Základním pravidlem pro chod obce po roce 1918 zůstal nadále předpoklad, že o obecních záležitostech může rozhodovat pouze osoba, která přispívá na udržování obecního hospodářství, avšak vyvstala potřeba řešit situaci s volebními řády. Na počátku roku 1919 tak vstoupila v platnost dvě zákonná nařízení, zákon č. 75/1919 Sb. o řádu volení v obcích a zákon č. 76/1919 Sb. o novele k obecnímu zřízení.

Volební řád představoval výsledek dohody občanských stran se sociální demokracií a přinášel značnou demokratizaci. Přiznával totiž všeobecné, rovné, tajné a přímé hlasovací právo při volbách do obcí všem osobám, které měly v obci alespoň tříměsíční trvalé bydliště, a které nebyly určitým způsobem diskvalifikovány a dosáhly věku 21 let. Pasivní volební právo se přiznalo osobám ve věku od 26 let a volený musel alespoň jeden rok v obci bydlet. Volilo se na základě kandidátních listin a podle zásad poměrného zastoupení. Volební období se prodloužilo na čtyři roky, v roce 1933 na šest let, aby se sjednotila délka volebních období

s ostatními samosprávami. Vznikly obecní finanční komise, v nichž jednu polovinu představovali zástupci zvolení obecním zastupitelstvem a druhou zástupci jmenovaní okresním úřadem. Jednalo se tak především o kontrolu ze strany státu, který si v obcích nepřál převahu socialistické většiny, která by mohla volně nakládat s obecními prostředky. Komise mohly kontrolovat veškeré obecní hospodaření a odvolávat se proti všem usnesením obecního zastupitelstva finanční povahy.

Zákonná novela obecních zřízení rozeznávala tyto řádné orgány obcí: obecní zastupitelstvo, obecní radu, starostu, případně jeho náměstky a komise.

Obecní zastupitelstvo nahradilo dřívější obecní výbor. Jeho zvolení se účastnili všichni voliči oprávnění k volbě a skládalo se z devíti až 60 členů podle počtu obyvatel v obci.

Ze svého středu volilo obecní zastupitelstvo obecní radu, která nastupovala na místo dřívějšího obecního představenstva. Skládala se ze starosty, jeho náměstka či náměstků a členů rady, radních. Počet všech těchto členů činil znovu jednu třetinu obecního zastupitelstva, proto se stanovil počet jeho členů na devět, aby rada byla nejméně tříčlenná. Plnila totiž také funkci obecního trestního senátu, a tento musel být nejméně tříčlenný, tvořil jej starosta a dva radní.

Došlo k jasnému vymezení významu obecní rady, totiž že obecní rada tvoří sbor, který se za předsednictví starosty usnází na všech věcech, jež podle zákona nebo podle zákonných nařízení nejsou vyhrazeny obecnímu zastupitelstvu. Toto ustanovení utvářelo z rady primární orgán obce.

Obecní zastupitelstvo volilo ze svého středu rovněž starostu a jeho náměstka, v obcích s počtem převyšujícím 24 členů zastupitelstva se volili náměstci dva. Volba starosty nemusela být potvrzena státem, zákon č. 122/1933 Sb. o změnách řádu voleb v obcích však stanovil, že volbu starosty schvaluje státní úřad. Pokud státní úřad volbu starosty a jeho náměstků nepotvrdil, pozbývala tato volba platnost a obecní zastupitelstvo bylo povinno uskutečnit volbu novou. Kdyby se však zastupitelstvo zdráhalo provést novou volbu, pozbývala by platnosti také volba členů obecního zastupitelstva. Politický úřad jmenoval do čela obce správní komisi a v příhodné době vypisoval novou volbu obecního zastupitelstva. Podle shora psaného je jasně viditelné, že těmito ustanoveními byla obecní samospráva značně okleštěná. Státní úřady nezavazoval žádný termín k vypsání nových voleb obecního zastupitelstva.

Právním obcí bylo zřizovat si poradní a přípravné sbory ve formě komisí.

Nejdůležitějším orgánem, v jehož rukách spočívala rozhodující moc, byla obecní rada. Její zasedání byla neveřejná a konala se poměrně často. Obecnímu zastupitelstvu byly vyhrazeny pouze některé věci, schvalovalo zejména obecní rozpočet, jeho schůze se měly konat alespoň jednou za dva měsíce a byly veřejné. K určitým funkcím starosty patřilo svolávání schůzí obecní rady a obecního zastupitelstva, zastupování obce navenek apod.

Mezi mimořádné orgány obce patřil vládní komisař nebo správní komise. Pokud zemský úřad rozpustil zastupitelstvo, bylo povinností příslušného okresního úřadu stanovit pro obec přechodný orgán (komisař, správní komise). Tento mimořádný orgán vedl správu obce do řádné volby a dosazení nově zvoleného zastupitelstva. Pravomoc přechodných orgánů zůstala omezena na běžné záležitosti a kromě toho směl provádět pouze neodkladné akty, jejichž prodlením by mohla obci vzniknout škoda.

V období německé okupace pohraničí v letech 1938 – 1945 se charakter veřejné správy výrazně odlišoval od předešlého. V odtržených pohraničních částech republiky vstoupil v

platnost říšskoněmecký systém a došlo k odstranění volitelnosti orgánů územní samosprávy. Na protektorátním území vznikly správní orgány řídicí se poněkud upravenou verzí týchž zákonů. V pohraničí převzala dočasně, do 20. října 1938, veškerou výkonnou moc armáda. Z jejího pověření vedli armádní zástupci veškeré existující správní orgány.

Nejdůležitějším obdobím ve vývoji sudetské správní organizace byla krátká doba od 21. října 1938 do 30. dubna 1939. Došlo k přijetí významných zákonných opatření a vybudování celé správní sítě. Vznikla tzv. Říšská župa sudetská (Reichsgau Sudetenland) a celé území se rozdělilo na venkovské a městské okresy (Landkreise a Stadtkreise). Ve venkovských okresech byly utvořeny úřady landrátů (Der Landrat) navazující na prvorepublikové okresní úřady. Došlo k faktické likvidaci územní samosprávy. Ve správě obcí se zavedl tzv. vůdcovský princip a správu obce tak zastával pouze starosta. Stálými zástupci starostů se stali přidělcenci (Beigeordnete). První přidělenec byl podle zákona prvním a stálým zástupcem starosty, zbývající přidělcenci byli stálými zástupci pouze ve svých pracovních oborech (sociální péče, policie, zdravotnictví, školství apod.), starosta však mohl vztáhnout každou z těchto záležitostí na sebe. Další obecní orgán představovali obecní radové obstarávající trvalý kontakt mezi obecní správou a ostatními obyvateli. Jednalo se o nejméně 12 a nejvíce 36 členů a zákon stanovil, ve kterých záležitostech se musí starosta s obecní radou poradit. Kromě obecních radů existovali ještě poradci, kteří vykonávali poradní činnost pro starostu a přidělcence v určitém správním oboru nebo jiné speciální otázce. K obecním orgánům patřila také porada obecních radů a poradců. Starosta je zval v přiměřené lhůtě k poradě a oznámil jim její důvod.

O zajištění vzájemné symbiózy mezi obecní správou a nacistickou stranou se staral zmocněnec NSDAP. Ze zákona požíval značného vlivu na správu obce, aby dohlédl na správnou interpretaci nacistických zájmů ve svěřené obci. Starosta a přidělcenci z povolání vykonávali svůj úřad 12 roků, pokud se jednalo o úřad čestný, krátka se doba na 6 roků.

Činnost obecních úřadů zanikla v roce 1945, kdy byly nahrazeny soustavou národních výborů. V pohraničí navazovaly na obecní úřady místní správní komise jmenované postupně v letech 1945 – 1946.

Název vsi Pernolec, nalézající se přibližně 3,5 kilometru jihovýchodně od Tachova, vznikl odvozením z osobního jména Pernolt a doslovně vyjadřoval slovní spojení Pernoltův dvůr. K dalším používaným ekvivalentům českého názvu patřily Pernolecz, Pernovec, a poněmčené Perngkraut, Bernezkrayt, Bernygsreyt, Berntsraith a Berntsreuth, dále pak německá jména Bernetzreith, Pernolczrewt, Bernizraytt, Bernharczgreut, Prenhartzreutt, Bernardsreut a Bernetsreut a latinská Pernolecz, Pernarczkernl a Pernolcz.

Ves Pernolec je poprvé písemně připomínána v roce 1251, kdy ji vlastnil Přibyslav a jeho dva synové Záviš a Radoslav s predikátem z Pernolce. Podle historických záznamů se ves dělila na několik drobných statků. Dva majoritní vlastníky nemovitostí ve vsi však představovali Přibyslavovi potomci a město Tachov. Od Tachova se dostal díl vsi do zástavního držení drobných šlechticů. Mezi těmito dominuje jeden z nich, jakýsi Kykerus. Vladykové z Pernolce (odvozující svůj původ od uvedeného Přibyslava) drželi svůj vlastnický podíl do roku 1414, kdy jej poslední známý člen rodu Otík z Pernolce prodal Hanušovi Pehemovi (či Pehmovi) z Osova. Pernolecký majetek získal po svém otci Petr z Osova, který v roce 1439 zemřel, aniž by zůstavil dědice pernoleckého zboží. Část vsi, trvz, poplužní dvůr, několik poddanských dvorů a mlýn tak přešly jako odumrt' na královskou komoru. Bezprostředně poté zřejmě došlo ke scelení vsi Pernolec do jednoho celku. V roce 1454 totiž zdělila tento majetek Anna, dcera tachovského měšťana Weiglina, vdova po

Pertoldovi Filiběřovi z Tachova na Mělnicích a obratem jej prodala dalšímu majiteli Pernolce, kterým se ve stejném roce stal Levhart z Vidžína a s ním jeho syn Zikmund. Kolem roku 1500 získal Pernolec rytířský rod Trautenbergárů, který byl v souvislosti s majetkovým právem ke vsi připomínán ještě po roce 1539. Jistou historickou zajímavost představuje odkaz z roku 1537, kdy Jan Jiří z Reicenštejna pronajal pernoleckou tvrz s příslušenstvím. Zřejmě na základě tohoto jistě nezákonného kroku, ve kterém byli zainteresováni také majitelé okolních statků, pohnal v udaném roce 1539 tehdejší skutečný majitel Pernolce, Vilém Trautenbergěř před komorní soud uzurpátory svého majetku. Posléze vlastnil pernolecké zboží Jan Siebenhar. Jeho manželka Kateřina prodala Pernolec v roce 1563 svému synovi Janovi Siebenharovi z Almerswinden, který jej však v roce 1568 odprodal Kateřině Kaplířové, rozené z Hartenberka. Těsně po tomto období získalo část z uvedeného majetku opět město Tachov. V roce 1584 koupil Pernolec tachovský měšťan a písař Ondřej Tušner. Jeho syn prodal v roce 1612 majetek Adamovi Lochnárovi z Palic. Před rokem 1620 získal pernolecké zboží Jan Vilém Kfelíř ze Zakšova, majitel nedalekého Starého Sedliště. Nový vlastník připojil Pernolec ke statku v Částkově, který mu patřil již od roku 1591. Kfelíř však v roce 1624, po účasti na povstání stavů, o svůj majetek přišel, jeho rozsáhlé statky byly konfiskovány královskou komorou a postupně rozprodány. Částkov s Pernolcem prozatím zůstaly jako součást statku Staré Sedliště, který ještě v roce 1624 zakoupil Jan starší Říčanský Kavka z Říčan. Po Kavkově smrti v roce 1645 zdědily všechnen majetek jeho tři dcery. V roce 1657 zakoupil Částkov s příslušenstvím od rodu Kavků Marek Alexandr z Brizigilu. Roku 1669 se o majetek rozdělili bratři Brizigilové a to tím způsobem, že vsi Částkov, Maršovy Chody, Pernolec a Mchov utvářely samostatný statek patřící Janu Tomášovi z Brizigilu. Jeho nepřímý potomek svobodný pán z Wernspergu, pak v roce 1718, prodal ves a statek Částkov (s Pernolcem) Janovi Antonínovi Losymu z Losimthalu a tento majetek se stal nedílnou součástí tachovského panství. Po smrti Adama Filipa Losyho z Losimthalu v roce 1781, posledního mužského příslušníka rodu, získali panství Tachov Windischgrätzové. K faktickému nabytí tohoto majetku však došlo teprve po roce 1785, neboť noví majitelé vedli dlouholetý spor s příbuzenskou větví Losyových. Po uzavření smlouvy s vdovou po Adamovi Filipovi, však nakonec Windischgrätzové uspěli a v jejich držení dosáhla ves Pernolec konce patrimoniální správy.

Do roku 1864 tvořil Pernolec osadu obce Částkov, poté se Pernolec osamostatnil a nadále vystupoval jako suverénní správní a územní jednotka.

Katastrální území tvořila ves Pernolec samotná.

Do roku 1862 patřil Pernolec pod Krajský úřad v Chebu a od roku 1850 přešla obec pod nově zřízené Okresní hejtmanství v Tachově. Zároveň se vznikem politických okresů vznikly v roce 1850 také okresy soudní. Obec Pernolec se stala součástí nově vzniklého soudního okresu Tachov (v něm obec zůstala až do roku 1945). Při další reorganizaci správy v roce 1855 byla sloučena politická a soudní správa a vznikl Smíšený okresní úřad Tachov, jehož součástí byla také obec Pernolec. K definitivnímu rozdělení politické a soudní správy došlo v roce 1868, kdy bylo znovu obnoveno Okresní hejtmanství v Tachově. Po připojení okresu Tachov k německé „Třetí říši“ spravoval obec Landrát v Tachově.

S ohledem na charakter dochovaného materiálu se jeví rekonstrukce činnosti německé obecní samosprávy jako problematická. Nezachovaly se totiž materiály, které by posloužily jako vodítko při získávání potřebných informací. Při sestavování následujícího seznamu obecních starostů bylo nutno postupovat také ve spolupráci s údaji obsaženými v regionální literatuře.

představený obce/starosta	funkce od roku	funkce do roku
Adam Kreuzer	1850	?
Johann Seidling	1910	1913
Johann Neubert	1913	1915
Johann Adam Rösch	1915	1919
Karl Philipp	1919	1931
Andreas Kreuzer	1931	1935
Karl Kreuzer	1935	1938
Anton Kreuzer	1938	1941
Josef Bühl	1941	1945

Přehled starostů je potřeba doplnit o informaci k osobě Johanna Seidlinga, který v roce 1913 zemřel v době, kdy zastával úřad starosty a musel být prozatímně zastoupen Johannem Neubertem.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

V zápise ze ze skartace písemností provedené v budově MNV Pernolec 10. října 1953 je uvedeno, mimo jiné, že z materiálů vzniklých z činnosti německé obecní samosprávy zůstaly pouze evidenční štítky (zcela jistě myšlena evidence říšských obyvatel) a stavební plány budov.

Vzhledem k absenci přírůstkového seznamu a následně také evidenci v EL JAF nelze určit, kdy a za jakých okolností se písemnosti AO Pernolec ocitly v tehdejší okresním archivu. Je pravděpodobné, že tento materiál mohl být převzat při svozu písemností MNV Pernolec, provedeném do 31. prosince 1968 (datum zavedení EL JAF 302 pro MNV Pernolec).

Při revizi archivního souboru MNV Pernolec EL NAD 302, uskutečněné 3. ledna 2001, byly nalezeny finanční doklady obce, stavební plány budov a evidence obyvatel o celkové metrži 0,12 a s datací 1902 – 1944. V návaznosti na předešlou skutečnost byl založen nový archivní soubor s názvem AO Pernolec EL NAD 811, do kterého byly uvedené písemnosti přesunuty.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Materiál archivního souboru AO Pernolec pochází z let 1902 – 1944. Jedná se o 2 kartóny spisů o celkové metrži 0,24 bm .

Při inventarizaci archivního souboru AO Bernartice EL NAD 115, provedené v roce 2006, z něj byl vytržěn jeden kartón písemností, mylně k němu přiřazených zřejmě při zevrubném pořádní tohoto archivního souboru v roce 1957. Jednalo o materiál patřící do AO Pernolec. Snadno zaměnitelný původní německý název obou obcí (Pernartitz – Bernartice, Bernetzreith – Pernolec), navíc špatně převedený do češtiny, vedl archiváře k nesprávnému úsudku a následnému určení. Tento kartón byl z archivního souboru AO Bernartice odebrán a

začleněn do AO Pernolec. Jde o písemnosti týkající se stavební dokumentace vytvořené k regulaci Sedlišťského potoka z let 1914 – 1915 o celkové metráži 0,12 bm.

Vzhledem k umístění obce v oblasti s převažujícím německým obyvatelstvem je v dochovaných písemnostech užíván německý jazyk.

Archivní soubor byl uspořádán podle metodického návodu pro pořádání archivních souborů obcí.

V archivním souboru se nalézají písemnosti II. kategorie.

K vnitřní skartaci nebyly navrženy žádné písemnosti.

Fyzický stav archivního souboru je dobrý.

V inventárním seznamu použil zpracovatel poněkud odlišný způsob řazení písemností do evidenčních jednotek. U inv. č. 4 byl všechen materiál začleněn do jedné evidenční jednotky (N 2), a to s ohledem na to, že by bylo neúčelné přistoupit k jeho rozdělení tak, aby se inventární číslo dělilo mezi evidenční jednotky N 1 a N 2. Tímto způsobem pojaté řazení vede k jednodušší orientaci v poměrně rozsáhlém inv. č. 4, aniž by tím utrpěl inventární seznam.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Eventuální badatelská využitelnost archivního souboru AO Pernolec je značně limitována zejména s přihlédnutím k typu dochovaných písemností. K nejcennějšímu materiálu náleží především stavební plány nemovitostí a žádosti jich se týkající (inv. č. 3), neboť valná většina těchto budov v poválečném období nenávratně zmizela. Při bližším studiu obecních dějin je také potřeba postupovat v součinnosti s informacemi obsaženými v regionální literatuře.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor uspořádal a pomůcku sestavil Miroslav Vetrák v únoru 2008 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 23. října 2008

Miroslav Vetrák

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

I. Prameny

Adressbuch und Führer für den politischen Bezirk Tachau und Umgebung. Tachau :
Verfasser Karl Hlawaty : Schriftleiter in Pilsen, [1914]

Adressbuch für den politischen Bezirk Tachau. Tachau : Herausgegeben von Richard Mayer
in Neuzedlisch, [1925]

Heimatatlas des ehemaligen politischen Bezirkes Tachau – Pfraumberg. Geretsried :
Heimatkundlicher Arbeitskreis der Tachauer in Geretsried und Ehrenheimatkreisbetreuer StR.
Josef Schmidt, 1973

Ortsbuch für den Reichsgau Sudetenland. Haida : Verlagsanstalt Albert & Hanselik, s. d.

Reichsgesetz und Regierungsblatt für das Kaiserthum Österreich, 1849

Reichsgesetz und Regierungsblatt für das Kaiserthum Österreich, 1864

Sbírka zákonů a nařízení státu československého, 1919

Sbírka zákonů a nařízení státu československého, 1933

Seznam míst v království Českém, 1913

*Státní oblastní archiv Plzeň : Průvodce po archivních fondech. Svazek 3. Praha : Archivní
správa ministerstva vnitra ČSR,* 1976.

*Übersicht der in Folge a. h. Gutschliessung vom 26. Juni 1849 genehmigten provisorischen
Gerichtseintheilung des Kronlandes Böhmen,* 1849

II. Literatura

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích : od
počátků státu po současnost.* Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

MARTÍNEK, Zdeněk. Archiv obce : Příspěvek k vymezení a charakteristice archivního
fondu, *Archivní časopis : zvláštní příloha.* 1999, roč. 49.

PROFOUS, Antonín. *Místní jména v Čechách : Jejich vznik, původní význam a změny.* Díl
III. M – Ř, Praha : Naše vojsko, vydavatelství čs. branné moci, 1951.

PROCHÁZKA, Zdeněk – ÚLOVEC, Jiří. *Hrady, zámky a tvrze okresu Tachov 2.* Tachov :
Okresní muzeum v Tachově, 1990.

SEDLÁČEK, August. *Místopisný slovník království českého.* Praha : Nakladatelství ARGO,
1998.

SCHUSTER, Franz. *Tachau – Pfraumberger Heimat.* Ulm/D : Gerhard Hess Verlag, 2000

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

AO	archiv obce
č. p.	číslo popisné
EL	evidenční list
EL JAF	evidenční list jednotného archivního fondu
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
ev. d.	evidenční
inv. č.	inventární číslo
JAF	jednotný archivní fond
MNV	místní národní výbor
NAD	národní archivní dědictví
NSDAP	nacionálněsocialistická německá strana dělnická (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei)
Ř. z.	Říšský zákoník
Sb.	Sbírka
s. d.	sine dato (bez datace)
SOkA	státní okresní archiv
Z. z.	Zemský zákoník

Inventární seznam

Obecní úřad od roku 1850 – 1945

Spisy

Správa obecního majetku

1	Koncept rozpočtu	1944	N 1
	Účetní závěrka	1936	N 1

Péče o bezpečnost a veřejný pořádek

2	Evidence říšských obyvatel A – Z	1938 – 1944	N 1
3	Žádosti a udělení povolení ke stavbám a stavebním úpravám včetně plánů pro obec Pernolec (převážná většina stavební dokumentace se týká úprav stávajících domů, popřípadě staveb hospodářských zařízení a budov; č. p. 2, 5 – 10, 16 – 19, 24, 27, 37 a dalších 8 kusů bez č. p.)	1902 – 1935	N 1
4	Stavební dokumentace a plány vytvořené k regulaci Sedlišťského potoka, protékajícího intravilánem obce	1914 – 1915	N 2

Spolupůsobení ve státních záležitostech

5	Pomocné listy o výkazu využívání zemědělské půdy k přesnému určení velikosti obdělávané plochy	1944	N 1
6	Provozní karty o výkazu využívání zemědělské půdy dle čísel popisných	1943 – 1944	N 1

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Archiv obce Pernolec
Značka archivního souboru:	AO Pernolec
Časový rozsah:	1902 – 1944
Počet evidenčních jednotek:	2 (2 kartóny)
Počet inventárních jednotek:	6
Rozsah bm:	0,24 bm
Stav ke dni:	23. října 2008
Archivní soubor zpracoval:	Miroslav Vetrák
Pomůcku sestavil:	Miroslav Vetrák
Počet stran:	14
Počet exemplářů:	5
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl